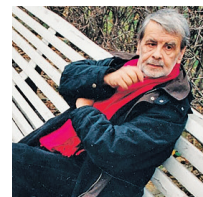

KULTUUR

Esimese Sammu preemia Maryliis Teinfeldtile

Läinud aastal perioodikas avaldatud ilukirjandusliku debüüdi eest pälvis Esimese Sammu preemia Maryliis Teinfeldt. Tema looming ilmus ajakirjas Värske Rõhk ning köitis žürii tähelepanu isikupärase omailma ja paigatunnetusega. **EPL**

Kogutakse mälestusi Mati Undist

Tallinna kirjanduskeskus kutsub „Teeme ära“ talgute raames maikuu jooksul kogumiskampaaniaga „Matit märkasid?“ meenutama Mati

Undi tema tegemistes. Mälestusi kogutakse Tallinna kirjanduskeskuse kodulehel, meenutused kogutakse Mati Undi muuseumi arhiivi. **EPL**

Muusika- ja huumorivaene Oscarite gala jäi tujutuks ning venis üle kolme kurnava tunni pikkuseks.

Andrei Liimets
filmikriitik

Tänavu 93. korda jagatud Ameerika filmiakadeemia Oscarid tähistasid mitut märgilist võitu. Ent alles teise naisena parima lavastaja preemia pälvinud Chloé Zhao ja „Nomaadimaa“ võidukäigust hoolimata mõjus tseremoonia tujutu ja ettearvatavana.

Pärast nurinat Oscareid valiva akadeemia liikmeskonnana ühenäolisuse pärast on viimastel aastatel vaeva nähtud ja kasvatatud liikmete arv viie aastaga 6000-st ligi 10 000-ni. Suuresti on seda teinud naised ja seni alaesindatud vähemusgrupe lisades. Oöl vastu pühapäeva saabus nende muutuste seni nähtavaim mõju. Küllap teeninuks veel viis aastat tagasi sületäie kõlavamaid Oscareid David Fincheri Hollywoodi ajaloole kummarduse tegev mustvalge „Mank“. Tegelikult tuli kümne nominatsiooniga edetabeli esotsas trooninud filmil leppida kahe tunnustusega: parima kunstniku- ja operatortöö eest.

Õhtu suurimaks võitjaks sai kolme kuldmehekesega hoopis Eestis veel linastumisvõimalust ootav, vormiliselt Ameerika filmitööstuse ja sisuliselt ühiskonna äärealalt pärit „Nomaadimaa“. Lavastaja Chloé Zhao sai teine naine ja esimene mittevalge naine, keda on premeeritud parima lavastajana. Arvestades täna-

McDormandi lühike, ent meelde jääv kõne mõjus üldise sõnaohtruse ja sündmustevärsuse taustal kui palsam hingele.

Oscarid. Suurim võitja oli „Nomaadimaa“

vu USA-s Aasia juurtega naiste vastu toime pandud kuritegusid, jätkab Pekingis sündinud Zhao võit Lõuna-Korea põneviku „Parasiit“ mullust võidukaiku kui vajaliku meenutuse kultuuride üksteist rikastavast mõjust ja filmikunsti globaalsusest.

Paljutöötavad noored naised

Teisalt näitab Zhao võidu erilisus ühtlasi senist tagurlikkust: 93 aasta jooksul ainult kaks naissoost võitjat ja seitse nominenti (neistki kaks tänavu) jätavad ühtaegu naeruväärse ja traagilise mulje. See omakorda ei peegelda üksnes akadeemia monokroom-

set maitset, vaid filmitööstuses seni lokkavat suurt ebavõrdsust.

Olukorra muutmise ja oma südametunnistuse puhastamise huvides võidakse aga lähijal poliitiliste väärtuste võidukaiku ees ohverdada esteetilisest kaalutlusest. Ka eheda, ent võrdlemisi pingeprii „Nomaadimaa“ puhul võib vaielda, kas tegemist on ikkagi tugevama linalooga, kui olid ainulaadse helimaastikuga „Sound of Metal“, mõjuv empaatiaharjutus „Isa“ või ehk teravmeelseim valikust, Emerald Fennelli vägistamise tagajärgedest rääkiv segažanriline „Paljutöötav noor naine“.

Parimate eriefektide eest sai kuldmehekesega muu hulgas Tallinnas filmitud „Tenet“.

Kaader filmist

Ago-Endrik Kerge oli mitmekülgne looja, kindel kalju oma lähedastele

Ago-Endrik Kerge käis jonnakalt oma loometeed just nii, nagu ta ise ja saatus tahtsid.

Vilja Nyholm-Palm
kaasteeline ja sõber

Eesti kultuurilembene publik on üle 60 aasta üht imet tabada püüdnud, aga ikka on Ago-Endrik Kerge piiramatu anne end püüdnudmatult uues kuues ilmutanud. Kõik Parnassose muusad inspireerisid Endrikut ning jonnakalt käis ta oma loometeed just nii, nagu ta ise ja saatus tahtsid.

Kordumatu, ebatavaliselt mitmekülgne looja, järjekindel õppija, impulsiivne lavastaja,

hümoorikas seltskonnahing, kindel kalju oma lähedastele, sõnapidaja kolleegidele, hea söögi ja joogi austaja sõpradele ning lihtsalt andekas Endrik Kerge oma publikule.

Peeter Paan unistas lendamisest, Endrik lendles laval alguses koos oma printsessidega balletis, hiljem draama-, muusikali-, tele- ja ooperilavastajana eesti teatritavas. „Kapten, palun klaas vett!“ Kuulsuse narrus teda ei puudutanud. Inimese elu... Aeg tulla – aeg minna... Vaikuse vallamaja... Täna jääb etendus ära... Viimane sigar... Elu parim puhkus... Kaheksakümmend kaks küünalt...

Ehk ongi surm ainult olemise veel harjumatu väljendus?! ●

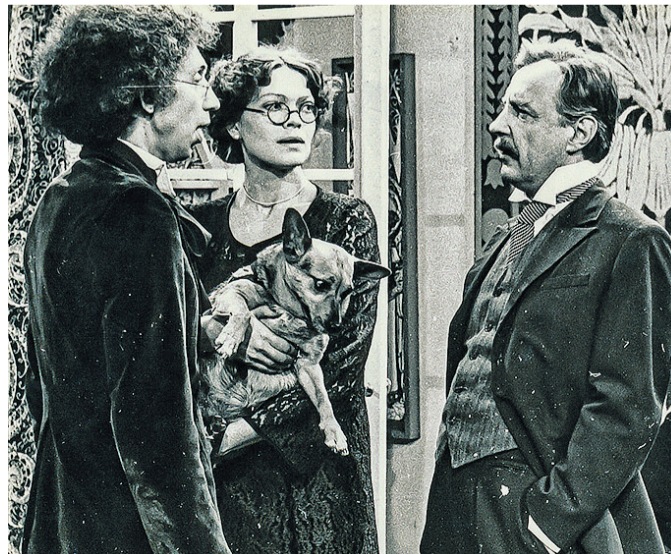

Foto: Heidi Maasikmets

„Pisuhänd“ valmis 1981. aastal. Fotol peaosalisi mänginud Urmas Kibuspuu (vasakult), Elle Kull, Aarne Üksküla

Ago-Endrik Kerge

IN MEMORIAM

8. aprill 1939 - 25. aprill 2021
Näitleja, tantsija ja lavastaja Ago-Endrik Kerge lõpetas 1959. aastal Tallinna koreograafiakooli. Aastatel 1964-1966 õppis ta Viljandi kultuurikoolis ning 1976. aastal lõpetas näitleja ja lavastaja erialal lavakooli legendaarse 7. lennu.
Kerge töötas aastatel 1959-1967 balletisolistina Estonia teatris ja 1967-1969 Leningradi Music Hallis. Seejärel pöördus ta tagasi Estoniasse.
Aastatel 2004-2005 oli Ago-Endrik Kerge riigikoja asendusliige erakonna Res Publica liikmena, saades parlamenti Tõnis Paltsi asemel.
Ago-Endrik Kerge kui lavastaja parimad tööd on valminud Eesti Televisioonis, Vane muises, Eesti Draamateatris

ja ka Soome teatrites. Publiku poolehoidu on võitnud „Pisuhänd“ (1981), „Kuulsuse narrid“ (1982), „Tabamata ime“ (1983) ja Enn Vetemaa filmiloo teemaline „Püha Susanna ehk Meistrite kool“ (1984).
Tallinnfilmis valmis Kergel 1985. aastal Pál Ábrahâmi kuulsa opereti „Savoy ball“ järgi samanimeline mängufilm.
Kerge viimaste rollide seas oli Alma kallim Einar Karmik seriaad „Õnne 13“. 2019. aastal valminud „Klassikokkutuleku“ kolmandas osas mängis ta äia.
Ago-Endrik Kerge oli alates 1983. aastast abielus näitlejanna Elle Kulliga. Esimene abikaasa oli näitleja ja varieteeartist Ülle Ulla, teine abikaasa oli mannekeen Illi Kerge. Kerge oli viie lapse isa.

Ago-Endrik Kerge